

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli. in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 30. vel. travna 1890.

List 22.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

Kako nam pamet priča, da je Bog.

18.

Kdo priznava božestvo? Vsi narodi sveta. *) Kolik dokaz! Kako silen! Kdo so oni, ki se derznejo ugovarjati zoper njegovo bivanje? Premajhna tropica ljudi. Ino kakih še? Takih, ki se derže pravila: „Jejmo, pijmo, ker jutri umerjemo.“ (Iz. 22. 23.) Kakšne priče! Kako zaničljivi! „Bolje je vsem, ko nekterim verovati, piše neki starodavnik; nekteri utegnejo prekaniti in prekanjeni biti; ali vseh nikoli ni nikdo prekanil in nikoli niso vsi koga prekanili.“ **) Strasti in koristi so si toliko navskriž med ljudmi, da jih vse v istem čutji zediniti zamore le to, kar je vsem verjetno in očitno.

19.

Prerad, pravi La Brugere, bi čul treznega, čednega, čistega, pravičnega človeka spregovoriti, da ni Boga; on bi vsaj govoril brez samopridnosti, ali tacega človeka vam ni nikoli najti.

Nollunt supra se esse Deum, quem nihil fallat; nollunt occulta sua prodi. (S. Ambros. de offic. c. 24.)

20.

Prederznež, ki tak prešerno napada bitje božje, ne misli nikakor, da ga ni Bogá; želi si to le zato, da bi živel v svojih hudobijah manj

*) Quae est gens, aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctrina anticipationem quamdam deorum? Cic. de nat. deor.

**) Melius omnibus quam singulis credatur; singuli enim decipere et decipi possunt: nemo omnia, neminem omnes fefellerunt. Plin. iun.

vznepokojevan. Hudodelnik ne ljubi sodnika, kateri ga mora obsoditi; rajše bi ga ukončal. Ni ga Bogá, ta strahovita kletev ni zmota njegovega duhá, temuč je želja njegovega serca.

O miseros homines, qui cum nolunt esse mali, nolunt esse veritatem, qua damnantur mali! (S. August. Fract. 90. in Johan. 3.)

21.

Kadar čujem brezbožnika, ki je zdrav kljuboval nebu in peklu, v hudi bolezni ali v grozni nevarščini klicati k Bogu, ne morem se zderžati, da nebi s Tertulijanom zavpil: „Glej svedoštvo duše, po naravi kerščanske!“

O testimonium animae naturaliter christianae!

22.

Kadar človek, piše pogan mlajši Plinij, smert pred seboj vidi, tedaj se spominja, da so bogovi in da je on človek. *) „O bogovi, jih prosim, popustite žuganje, odvernite, o bogovi, mi tako nesrečo!“ **)

23.

Skoro slednjemu modrijanu se je blizu smerti govor zmedel in obveljal je pregovor:

..... oko bledečih išče luči po visokem nebu, in ko jo najde, zajavče.

..... oculus errantibus alto quaesivit caelo lucem, ingemuitque reperta.

V poslednjih trenutkih potihnejo strasti; reči se vidijo, kakošne so; um je oprosteno.

24.

O večini nevernežev smé se terditi: v najmanji smertni nevarnosti pade krinka, kristjan

*) Tunc deos, tunc hominem esse se meminit.

**) Dii prohibete minas! Dii talem avertite casum. Vergil. Aeneid. I. 3. v 265.

ostane in nevernež zbeži, kakor piše Rousseau o neklih laži-junacih: v najmanji nezgodi pade šema, človek ostane in junak zbeži. *) Zares malokdaj sterpi brezverec do kraja v svoji termi. Nevernost se prerada derži zdravja in zgine ž njim vred. Bližnja smert vkuje strasti v okovo in umu verne svobodo.

25.

Iz gizdosti se marsikdo baha „močnega duha“, pa zavoljo poštenja bi se moral tega anati, strahu, da ga kdaj ne prisili vpreči nadutost in prodajati pokveko. Dovolj nevernežev je v to zadrego zašlo — celo sam Voltèr, njihova glava. Dobri znanci so mu to celó prerokovali, ako ravno ga je bil v svojih novejših spisih sam pogum. Eden zmed njegovih pristašev mu je zbrusil znano pušico in ga psoval, rekoč:

Doživim še, da pri kapucinih zeva
Moj Voltèr, pobožna reva.

26.

Malo jih je videti v neveri umirati, in pri katerih se to tudi zdi, zato še ni res. Kajti sramota, sam sebe spodbiti in svojo preteklost ovreči, ima do premnogih ljudi silno moč, in zato je lahko mogoče, da se duhu ne dá kreniti v poslednji uri. Ni tedaj prepričanje, kar te nečimernike zadržuje, temuč le pošastna misel in neumna: „Kaj bodo o meni porekli?“ Tega pak bi se ne smeli splašiti, zlasti zadnje trenutke ne.

27.

Vojvodu Buckinghamu napravili so v Westminsteru brezglavno nagrobnico:

„Živel sem v dvojbah, pa ne nepošten,
Umerjem v negotovosti, pa ne vznepokojen“ (??) *)

Tega ne morem verjeti, ako mu je bolezen res še dovolila premišljevanje. Kajti kdor je živel v dvomih in konča v negotovosti, ta se nikakor ne more ponašati z mirno smertjo. — Ali me bo vsega konec? Ali ne preživi duša telesnega razkroja? Vem odkod odidem, ne vem pa kam pridem: kaj bode iz mene, ker vse žive dni nisem Boga častil? Me čaka uničenje ali pekel? Prestrašena misel za umirajočega Pyrrhonca (dvomljivca). Ali pusti taka premišljava umirati pokojno?

(Dalje nasl.)

Procesija na Sv. Goro.

Stijajnejše se ni mogla izveršiti procesija, kakor se je. Vdeležitev je bila tako ogromna, da je prekosila

vse nade; procesija je bila po vsem veličastna in velikanska, prizori tako ginljivi, da jih more zapopasti le oni, ki je bil priča skupnega klica iz tisoč in tisoč gerl k Njej, ki je pomoč kristjanov in tolažnica revnih. Pret. ponedeljek, 19. maja, je sijajni dokaz pobožnosti in globoko v srcih vkoreninjenega zaupanja našega vernega ljudstva do Marije, in posebno do njenega svetišča na Sv. Gori. Le-ta dokaz je toliko veljavnejši, ker je le migljej zadostoval, da se je nad 40 tisoč vernih skoro iz vseh duhovnij naše nadškofije vzdignilo, ter romalo po sterpi, dolgi poti tje, kjer je še vsakdo našel tolažbe, če je le prišel s pravim srcem.

Izjemši naj daljnije duhovnije, spremljal je vsak duhoven svoje farane; prišle so pa posamezne osebe tudi od naj bolj oddaljenih krajev. Zastopana je bila tudi Teržaška škofija po veleč. gosp. Grubišu, župniku sv. Križa; med Teržacani zapazili smo mnogo Berkink. Tudi kat. društvo v Vidmu je bilo zastopano po svojem predsedniku dr. Casasolu.

Bolj oddaljeni romarji prišli bili so že zvečer v Gorico: skupoma pa so začeli dohajati koj po 9ih na predvečer, kar je trajalo do 3 $\frac{1}{2}$ ure zjutraj. Zatekli so se v farne cerkve, sosebno v stoljno cerkev in v cerkev sv. Ignacija na Travniku, ki ste bile celo noč odperle.

Milo petje se je razlegalo po ulicah, ko so dohajali oddelki, ravno tako po cerkvah, kjer so prenočili; Lahi in Slovenci, vsak v svojem jeziku, častili so neprenehoma s svojimi milimi pesmami Marijo, v naj lepšem miru med seboj.

Koj po polnoči brale so se sv. maše v glavnih cerkvah, in obhajali so se verni, in to je trajalo do 3eh zjutraj, ko je bilo čas vzdigniti se.

Že dolgo pred določeno uro so se vverstile in vzdignile razne duhovnije, zbrane pri Katerini-u, in začele pomikati se proti Solkanu. Točno ob 3 $\frac{1}{2}$ vzdignila se je mestna procesija, pa terpelo je celo uro, preden je prišla do Katerini-a, in se tamkaj zbranim pridružila, ki se je le polagoma pomikala po mestu, moleča in prepevajoča. Pol mesta je bilo po koncu, da so gledali in občudovali nenavadni prizor. Gnječa je bila v resnici velika tu in tam po mestu, pa vendar nikakega nereda; veterani in redarji mestni in cesarski so skerbili za red. *)

Velikanska je bila procesija, ki je segala od Gorice do Sv. Gore, le tu in tam pretergana za nekatere korake. To smemo terditi iz tega, ker so prvi oddelki, ki so se vzdignili od Katerini-a, začeli dohajati na Sv. Goro koj po 5. uri, zadnji so pa došli le malo pred 8. uro; za celo pot pa rabi se s polazno hojo, kakor je šla množica, male tri ure.

Pridši v Solkan, zapazili smo, da je bilo mnogo hiš razsvetljenih in okinčanih, kakor je bilo videti tudi v mestu po nekaterih krajih.

Na Goriščeku konec Solkana, kjer krene pot navzgor in se vije 2 uri na dolgem, občudovali so romarji že v sredi procesije, kako se vije in pomika nepretergana rajda romarjev gor do verha. Silno ginljiv pa je bil prizor pod Prevalom, kjer pelje pot v dolgem ovinku. Jutranje solnce se je ravno vzdignilo nad Čavnom zadej in zasijalo na mnogobrojne

*) Cedit persona, manet res. (Lucret)

*) Dubius sed non improbus vixi
Incertus morior, non perturbatus.

*) Sovražniki sv. Cerkve, katerih rokodelstvo je laž, so bili po Gorici raznesli, da ena ženska je na poti omedlela in precej umerla, drugo pa da so v cerkvi zmečkali; pa vse je izmišljeno in laž.

križe, ki zablščijo v jutranji zariji; od zgoraj in od zdolej, od spredaj in zadej razlega se milo petje, — moral bi biti kamen, da bi ti ne bilo to serca ganilo do solz.

Če si pa med potom siloma tega se ubranil, se Ti je serce topilo v solzah, ko si došel do svetišča. Tu je stala glava pri glavi okoli in okoli cerkve; Cerkev pa prostorna za 10 tisoč ljudi in že od dveh po polnoči natlačena, ti je kazala prizor, kakoršnega svoje dni nisi doživel.

Le počasi in siloma rijejo duhovnije za križem naprej, romarji, da-si že celo noč na nogah, nekateri že od prejšnega poldneva, pri pogledu čudežne Matere nad oltarjem na novo oživijo, pozabijo na ves prestani trud ter jo pozdravljajo z zaupnimi klici.

Tu se razlega Marijina pesem, tu lavretanske litanije, tamkaj Češčena si kraljica, tu slovensko, tam laško, vse pozdravlja in proslavlja ljubljeno Mater z najmilejšimi in z najglobokejšimi čuti; mili glasovi razlegajo se v raznih jezikih in v raznih napevih po vseh kotih prostorne cerkve; od zunaj slišiš odmev onih, ki so dali prostor naslednjim, in onih, ki željno čakajo priti pred obličje vesoljne Matere. Vsi, brez razločka narodnosti, stanú, starosti, vsi le enega serca in ene želje, kako bi pozdravili svojo Mater in ji skazali dostojno čast. Ta prizor presunil je vsakega tako globoko, da se mu je na novo začelo serce topiti veselja, kolikorkrat ga je kdo spomnil kasneje na to.

Naenkrat potihne vse mnogobrojno petje po svetišču; do glavnih stopnic pred velikimi vratami prišla je procesija stoljne cerkve med neštevilno množico, ki radi gnječe eden drugega nosi — klečé zapoje duhovščina „Ave Maris Stella“, mogočne orglje v cerkvi oglasijo se, in s kora zadonijo močni čversti glasovi, ki nadaljujejo veličastno pesem, segajočo v dno serca; bili so bogoslovci, ki so jo peli in ponovili tudi za Graduale med mašo, in še enkrat po blagoslovu.

Nj. Prevzvišenost knez-nadškof, ki so bili že prejšnji večer prišli, so bili tudi skoz celo uro v cerkvi, ko je procesija dohajala, in ne morejo pozabiti dušnega veselja, ki so ga med tem vžili.

Ob 8ih je bila slovenska pridiga; prof. dr. Mahnič je z močnim in donečim glasom v daljšem govoru živo in prepričavno dokazal, kako Marija vselej pomaga sv. Cerkvi. Za njim nastopi mons. Velišič, nadžupnik v Ogleji, ter v laškem jeziku vnema romarje v Marijo zaupati. Oba govornika sta poudarjala namen procesije, ki je, blagoslov božji sprositi za sv. Očeta in za presvitl. cesarja.

Na to je bila pontifikalna maša, ktero so služili Nj. Prevzvišenost knez-nadškof; stregli so mu preč. stoljni dekan Mercina in preč. korarja Kafol in Košuta. Slednji je vodil tudi procesijo stoljne cerkve. Na koru se je med tem odmeval zbrani kor 25 bogoslovcev centralnega semenišča; peli so Witt-ovo mašo, pri kateri smo občudovali njih spretnost in njih ubrane glasove.

Veliko so v resnici pripomogli gg. bogoslovci v poveličanje izvanredne svečanosti.

Po slov. maši dali so prevzviš. knez-nadškof papežev blagoslov in s tem podelili popolnoma odpustek. Slednjič je bil blagoslov z Narsvetejšim in s tem je bila končana procesija.

Pol ure kasneje je imela Sv. Gora navadno lice, kakor ob drugih nedeljah; vsa nebrojna množica razšla se je hipoma na vse strani.

Gostilne so bile prazne, ker naše ljudstvo je ubogo in revno.

Pri toliki gnječi na potu in v cerkvi prigradila se ni niti naj manjša nesreča.

Za red je skerbelo 50 veteranov pod osebnim vodstvom svojega predsednika blagor. g. Jakobi-a, ki se je pri tej priliki v resnici žertvoval za dobro, sveto stvar.

Pri obedu v samostanu bilo je 90 oseb, skoro sami duhovni. Pervo napitnico napravijo Nj. Prevzv. preč. knez-nadškof v lat. jeziku na S. Očeta in presvitl. Cesarja; povdario tužno stanje Sv. Očeta in britkosti ces. hiše, pri katerih je presv. cesar dal junaški zgled keršč. udanosti.

Na to so sledile še razne napitnice v raznih jezikih.

Da se je na Sv. Gori izveršilo vse v naj lepšem redu, zahvala gre izvanredni bistrumnosti vodja Sv. Gore, veleč. g. Lorencu Rutarju, ki zna z neko posebno mirnostjo in hladnokervnostjo vse za časa preskerbeti. (Soča, 23. maja.)

Ivan bogoslovec, vojak, duhoven.

IV.

(Dalje.)

Janezkov nastop v malem semenišču.

Odkar je stopil Janezek v semenišče, spoznaval je vsak dan bolj veliko milost, katero mu je skazal Bog s tem, da ga je pripeljal v ta sveti kraj. In kadar je šel s svojimi tovariši v kapelo obiskat Jezusa v presvetem zakramentu, molil ga je hvaležno, nazival svojega svetega Pomočnika in obetal, da bo vse storil, kolikor le mogoče, da bi se vsaj nekoliko vrednega skazal velike milosti Božje. Učil se je vsak dan z večjim veseljem, ker je čedalje bolj spoznaval važnost stanú, za katerega ga je Bog izvolil. Vsem svojim sodrugom bil je on zgled goreče pobožnosti, občudovanja vredne ponižnosti in posebne pridnosti. Bil je naj boljši učenec. Vedno je bil na prvem mestu, bodi si že pri učenju, pri igri ali pa pri molitvi. Vendar to ni vzbujalo v njegovih tovariših nikacega zavida, ker Janezek ni bil nato prevzet, temuč vedno prijazen s svojimi sodrugi. Zato so ga pa ti toliko bolj spoštovali in mu pri vsaki priliki radi prepustili prvo mesto.

Tako verlo se je obnašal Janezek prva leta v začetnem semenišču. Nikdar ni zgubil veselja do učenja in nikdar ni zapravil spoštovanja svojih sodrugecev.

Kolikor večji je prihajal po starosti, toliko večji tudi po duhu in zmožnostih, tako da se je vsem zdel najlepši biser, od katerega so smeli pričakovati največjih vspehov. Pridno je rabil od ljubega Stvarnika pridobljene darove, pa tudi zmožnosti, katere si je z lastno pridnostjo pridobil.

Bil je jako živahen mladeneč. Ako je hotel s svojimi tovariši kako večjo stvar zveršiti, ni mu bilo treba družega, kakor govoriti, in takoj je navdušila njegova beseda sodruge, tako da so vsi bili polni

prepričanja, kako važen je njegov predlog in pomagali so mu, kar so le mogli. Pri vsaki priliki kazal je ostrost, bistroumnost svojega duha, da so jo očitno spoznavali součenci. Poln spoštovanja do svojih predstojnikov, zlasti do škofa, in poln svete ljubezni do papeža, ni mogel vselej zakrivati svojega plemenitega čuvstva, in kadar je bila kaka priložnost, skušal ga je netiti tudi v srcih svojih prijateljev. Taka priložnost se mu je ponudila zlasti, ko je bil god papeža in škofa. Dobil je dovoljenje od predstojnikov in ves goreč in vnet za dobro stvar, sklical je takoj svoje tovariše in jim v nadušenem govoru razjasnil svoj namen. Takoj je bilo po konci vse semenišče. Semeniščniki so ga precej zvolili jednoglasno za predsednika v odboru, ki naj bi skrbel za potrebne priprave in predlagal primérne nasvete. Delal je v resnici do čuda. Pripravljaj potrebné reči, delal slike, dajal drugim povelja, kaj naj pripravljajo, in tako je kazal sinovsko vdanost in ljubezen semeniščnikov do tamošnjega škofa in do svetega očeta.

Ustrašil se ni nobene težkoče. Ako je manjkalo soldov za naprave, tudi še ni obupal, dal je iz lastnega žepa, kolikor so mu dopuščale moči in spodbujal je tudi tovariše, naj storé enako. Prepričal jih je, da se ne smejo preveč stiskati in da je treba tudi radovoljno doprinesiti kak dar, kadar gre na to, da višim skazuje veselje in vdanost.

Ob določeni uri, bilo je na večer pred godom, zasvetilo se je semenišče v lučicah. Nebrojni balončki krasili so okna in obloke veličastnega poslopja. Pred velikimi vrati nahajal se je v sredi med neštevilnimi lučmi krasen napis, ki je z vzvišenimi besedami naznanjal namen in pomen vse svečanosti.

Predno so se vrata odperla, imel je Janezek deklamacijo, v kateri je izlival vse čute svojega lepega serca. Po deklamaciji se je pelo, ljudstvo in vsi drugi klicali so: „Slava!“ slavlencu. Spustil se je v zrak tudi aërostatičen balon, kar je povzročilo mnogo veselja gledajočemu občinstvu.

To ni bila več domača zabava semeniščnikov, to je bilo že očitno razveseljevanje vsega meščanstva, čeprav v zasebnih prostorih, zlasti ker bi bil pristop prost vsemu občinstvu.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Na Šmarni gori v puščavici je bila v četrtek pred Binkoštni postavljena nova podoba sv. Antona puščavnika. Zvonovi so naznanaovali srečno dovršeno delo. Binkoštni ponedeljek pa je bila slovesno blagoslovljena podoba in puščavica. Navadno opravilo je bilo zjutraj ob 6ih; do 300 romarjev je bilo pri sv. obhajilu.

Po 9ih je bila ena sv. maša za romarje; potem so se gg. duhovni za banderi v obhodu in med petjem lavretanskih litanij podali proti puščavici sv. Antona. Pevaje: „Kraljica vseh svetnikov“ dospeli so na mesto. Milostni gosp. prošt dr. A. Jarc zdaj blagoslovljenje opravijo, v tem ko ljudje vedno prihajajo in jih se je poslednjič naraslo zelo veliko število. Potem so pod vodstvom vodiškega g. učitelja pevci prav ginljivo zapeli pesem o sv. Antonu.

Ob 9ih je č. g. župnik Vodiški maševal za dobrotnike, ki so darovali v prid nove naprave. Nasle-

dovala je zelo mična in tehtna pridiga preč. P. Konstantina, gvardijana v Kamniku; po reku: „Kaj pomaga človeku, ako celi svet pridobi, svojo dušo pa pogubiš“ nasledovala je prav koristna obravnava segajoča v življenje svetega Antona in obračana na djansko življenje, vse prav mikavno in ginljivo.

Nasledvala je o 1/4 11ih velika maša milgsp. Ant. Jarca, s čimur je bila dovršena cerkvena slovesnost pri naj lepšem vremenu.

Podoba sv. Antona (kip) je v velikosti odraščene človeka, iz varaždinskega peščenika. Hvalijo jo kakor mojstersko delo domačega podobarja J. Grošelja iz Selc. Dostojanstvo je v blagi, umetnosti primérni priprostosti, ki kaže zdravi, olikani kus naročevalca Vodiškega g. župnika, in pravi kus mojstra. Prav pripravno železno omrežje je oskerbel in izdelal daleč znani g. Ant. Belec v Št. Vidu. Nad statuvo se berejo verstice:

Sprosi sv. Anton,
V sili naš patron,
Da bi prošnje mile
Naše se spoznile.

Opomniti moram, da predno je eden Marijinih častivcev v „Danici“ opomnil na potrebo, podobo in kapelo Antona Pušč. na Šmarni gori popraviti in lepo vravnati, je bil že č. g. župnik Vodiški to stvar naročil in sklenil, puščavico lepo vravnati. Zbirk po priporočilu nekterih prijateljev v ta namen poznamnanih v „Danici“ je dozdej došlo blizo sto gld., ki so bili te dni izročeni č. g. Vodiškemu župniku. Se vé, da naprave stanejo veliko več, zato dobro stori, kdor še kaj v ta namen daruje.

V Grižah blizo Celja, kakor smo zadnjič omenili, je bila na binkoštni ponedeljek odmenjena prelepa slovesnost, namreč blagoslovljenje in vloženje temeljnega kamna za novo cerkev Marije D. Lurške. Prečastiti gospod Matija Arzenšek je l. 1883—84 ondi postavil s pomočjo Božjo farno cerkev sv. Pankracija, ktera je bila posvečena 19. okt. 1884, nedeljo posvečevanja vsih cerkvá, od ranjkega kneza in škofa Maksimilijana.

Zdaj pa verli gosp. župnik hoče tudi čudežni Mariji D. Lurški postaviti zali spominek na južnem Štajerskem. Silo prijazen homec, ki je odločen za to svetišče, je krog in krog in od verhunca obsajen z vinsko tertó, in vidi se od ondod po vsi krasni dolini, po kateri se bistra Savinja vije. Ni lepšega kraja misliti za Marijino cerkev, kakor je ta.

Ob enem ima ta Marijina cerkev biti spominek treh jubilejev, ki so bili leta 1888, namreč: spomin zlate maše sv. Očeta Leona XIII, in ranjkega knezoškofa Maks. Stepišnika, in pa v spomin 40letnega vladanja našega presvitl. cesarja Franciška Jožefa I.

Spomina vredno je to, da se bo tega posebnega dela slehern lahko vdeležil, ker cerkve ne bode postavljaj kak milijonar ali sploh bogata roka: cerkev v čast Lurški Materi Božji zida se edino le z milodari, ktere dobiva ta naprava v denarji in v materialu, v fari in zunaj fare; vse potrebne vožnje za stavbo opravljajo domačini, tudi sosednji in drugi.

Slovesnost je bila napovedana, da bo zunaj, pod milim nebom tudi sv. maša tisti dan (poročila dozdej še nimamo). Odmenjena je bila za to priliko naslednja pesem:

Pesem pri vlogi vogelnega kamna za novo cerkev Marije Lurške dné 25. maja 1890

blizu farne cerkve na homeu v Grižah.

1.

Oj preljubi kristijani,
Ki ste danes tukaj zbrani:
Srečna ura, blagi čas!
Serčno vse pozdravljam Vas!
Zvezda z neba posijala,
Luč naš homec je obdala:
Vstaja z zemlje rožica —
Nova bode cerkvica.

2.

Darce bodemo zbirali,
Lepo cerkvico zidali,
Homec s terto obsajen
Bo Mariji posvečen . . .
Lurška ljuba Božja Mati
Hoče tukaj stanovati, —
O presrečen je ta kraj,
Spremeni se v svetli raj!

3.

Mile hčerke, blagi síni,
Ob prelepi Posavíni,
Vi očetje, matere!
Čas Vam srečen bliža se.
Cerkev Lurške bo Device
Vaše lepšala gorice,
Bo studenček vsih darov
Nam odperl se tukaj nov.

4.

Iz pšenice bo cvetelo
Jezusovo rešnje Télo,
In iz terte sveta Krí —
Jezusova vse častí.
Ta preljuba cerkev naša
Vernim dušam bode paša,
Sreče časne blagi vir,
In po smerti večni mir.

5.

Prebivavci ob Savíni,
Po višavah, po dolíni,
O velika sreča, čast:
Vas Marija vzame v last.
Cerkev, ki bo zaslovela
Tri spominke bo imela —
Tri spomine slavljené,
Za Slovence ljubljene:

6.

Pervi drugima je krona —
Krona papeža Leona,
Zlate maše dragi cvét,
Znamenit za celi svet.
Drugi Maksimilijana,
Škofa nam in deželana,
Serca naša nam ogrej —
Zlatomašni jubilej!

7.

Tretji je spomin cesarja,
Avstrijskega vladarja,

Štirideseto-letnica:

Slavo pévaj Avstrija! —

Zdaj pa pridno pomagajmo,

Urno cerkev pozidajmo, —

Lurška mati — čas je, čas:

Pridi stanovat med nas!

Na Sveto Goro, 19. maja došla je bila veličanska procesija z vse goriške dežele. Katoliško društvo za Goriško je malo dni poprej izdalo vabilo k skupni procesiji, da bi Marijo prosili varstva in pomoči za sv. Očeta Leona XIII, za vso sveto Cerkev in za našega cesarja Frančiška Jožefa I. Komaj je ljudstvo zvedelo za ta namen, že se je vse vnelo za romanje.

V soboto in nedeljo obsipalo je spovednice po svojih domačih cerkvah, da je prav pripravljeno nastopilo božjo pot. Romanja so se vdeležili prevzvišeni knez in nadškof Alojzij, vsi zdravi in prosti kanoniki, blizu 150 duhovnov, goriški bogoslovci, redovniki in okoli 50.000 vernikov (čužeš: petdeset tisoč romarjev). Upamo, da je Marija z veseljem gledala na ta prizor pobožnih romarjev, ki so sulí na sveto Goro prepevaje litanije, ali pa pesmi Matere Božje, debele tri ure, od petih do osmih in še delj. (Nekateri celo terdijo, da je bilo romarjev 70.000.)

Pri vsi ti množici, pri silni gnječi vladal je izversten red, mir in ni se pripetila nobena znatna nezgoda. Hvaležni smo gg. veteranom in predsedniku, ki so jako skerbno in spretno skerbili za določeni red.

Od osme do devete ure je terpela slovenska pridiga. Dobro znani in veleučeni g. dr. Mahnič je prevzel to nalogo še le prejšni večer, ko je odločeni pridigar dekan Vidic zaradi smerti svoje matere ga naprosil za namestnika. Vkljub tako kratkemu času pripravljanja je govornik iz obilnega gradiva svojih pobožnih premišljevanj in obširnega znanja spletel krasen venec Mariji v čast. Popisoval nam je Marijo kot varhinjo sv. vere in sv. Cerkve, ki je vselej v naj večí nevarnosti očitno pomagala. Gospod dr. Mahnič pa očitno prosimo, da bi izvolil objaviti svoj jako pomenljivi govor, ki je ves prepleten z neustrašenimi opomini in klici, da naj verni Slovenci spoznavajo katoliško vero tudi v očitnem življenju in politiskem gibanju.

Ob 9ih do 10ih je bila italijanska pridiga, potem so pa prevzvišeni gospod knez nadškof peli slovesno sv. mašo, in podelili za to romanje posebej dovoljeni papežev blagoslov. Gg. bogoslovci so oskerbeli lepo cerkveno petje.

Opazovala se je pa žalostna resnica, da se je romanja vdeležilo jako malo posvetne gospóde. Pri pogledu na nebrojno množico so mnogemu prišle v spomin besede sv. pisma: „Kje bomo vzeli kruha za toliko množico?“ Zdi se pa, da se je vresničila beseda nebeškega Učenika, da človek ne živi samo ob kruhu, ampak od vsake besede, ki pride iz ust Božjih. Obe kerčmi na sv. Gori ste bili večinoma prazni.

Po doveršenem sv. opraviu so se romarji hitro razšli zopet prepevaje Marijine pesmi, le cerkev je ostala napolnjena blizu dveh. Tu si videl v gručé zbrane romarje iz raznih strani goriške nadškotije. Eni so bili vtopljeni v tiho molitev, drugi so navdušeno prepevali Marijine pesmi. Gotovo je Kraljica

angeljev z dopadanjem gledala na svoje verne častivce, in jih poterdila v dobrih namenih.

Naše dobro ljudstvo je ta ponedeljek prejasno spolnovalo besede nedeljskega evangelija: „In vi bote pričali o meni.“ Slovenec še ni zatajil svojega Boga. Očitno smo spoznavali svojo vero, pa tudi upamo, da nam bo On milostljiv, da bo narod varoval razkola, da nam bo na priprošnjo Gospé Svojega presvetega Serca usmiljen in nas ne bo dal v roke našim sovražnikom.

Potne čertice iz Bosne. (Dalje.) Toraj (kakor je bilo pisano) sem se tudi od turkov učil in z njihovim izgledom ponukan bil, kako dostojno, spoštljivo in iskreno treba se je zadržati v cerkvi; kako verno obavljati verske dolžnosti in bogoslužje, kako neustrašeno spoznavati svojo vero, kako versko-cerkvene obrede. To pa še toliko bolj, ker sem prepričan da imam neprecenljivi dar in veliko milost jedino-prave istinito božje, kerščansko-katoliške presv. vere. Prijazen serbin, v službi trgovca Popovića, mi je povedal naslednjo dogodenco: V času po doveršeni „okupaciji“, zavzetju Bosne, stala je mlada turška devojka poleg stareje turške bule, žene, pri oknu za rešetko (z rešetkami so večidel vsa ona okna turških hiš zamrežena, ki so obrnjena na ulico, pot ali cesto). Tu vidi priti po ulici mlado, lepo oblečeno avstrijanko; kakoršne preje nikoli vidila ni. Vpraša svojo tovaršico: kdo je ta? Stareja žena ji reče: to je švabica (švaba so preje rekali vsakemu avstrijancu tukaj) in kerščanka. Deklica milo zdihne in reče: Bog dal meni, da bi bila pokerščena, da bi nosila tako opravo in bi smela z nezakritim licem hoditi prosto po ulici, na to se zamisli in nekaj trenutkov, kakor okamnena stoji. Na jedenkrat pade blede na tla in mrtva je. Stareja bula se prestraši in začne vpiti. Dojde gospodar turčin, dekličin oče, in se začudi, ker vidi ljubo hčerko mrtvo na tléh ležati. Vpraša po vzroku, bula mu pové razgovor in željo dekličino. Turčin žalosten zdihne: „o draga moja hčerka! a naša nisi več, ker si kersta poželela.“ Ker takrat katoliške občine v Prjedoru ni bilo, dal je truplo hčerke prenesti k razkolnim kerščanskim Serbom; ti dejali so nedolžne devojke telo na lep mertvaški oder ji zvonili in jo slovesno po kerščansko-iztočnem obredu pokopali na svoje pokopališče v zemljo blagoslovljeno. Pristavil je zraven serbin: „naš pop kazal jest (je)“: „Ona jest prava kerščanka jerbo (ker) poželjela jest kersta i primila kerst želja.“ Nekaj turčinov v Bosni in Hercegovini, govorili so, bi se dalo pokerstiti, pa da vlada zapreke dela (?). Prečuditi se ne morem, kako bi to moglo biti, da bi kerščanska vlada v tem zapreke stavila in ne z veseljem dopustila, ako je istina tako?

Iz Prjedora podal sem se po lepi cesti proti Kozaracu, to je mesto še popolno turško-bosanskega značaja in oblike. Razprostira se ob podnožju lepe in visoke gore Kozare, na južni strani, blizo dve uri na dolgost. Prebivavci so skoro sami turčini, le prav malo pravoslavni kristjanov je v „čaršiji“ (mestu), ki je bolj podobno velikanskemu selu. V okolici je pa mnogo seljaških družin gerško-iztočne nezjedinjene cerkve. Malo proč od mesta, pri cesti, na vzvišenem kraju stoji lepa nova gerško-razkolna cerkev z dvema velelepima zvonikoma. Iz vseh strani krasne prjedorske ravnine se vidi ta cerkev. Proti Prjedoru se vidi na lepem homcu druga nova, prav

lepa cerkev; preko ravnine proti jugu stoji na visokem hribu pri Timari zopet nova krasna cerkev z visokim zvonikom; tudi v Prjedoru imajo že velike zaloge opeke, kamenja in apna za zidanje nove velike cerkve. Bog daj, Devica Marija sprosi, da bi se za dostojniše in čverstejše katoliške hiše Božje kaj več in zdatnejšega vkrenilo in storilo; ter za duhovno pastvo rednije in zdatnije oskerbelo.

Od Kozaraca vodi cesta preko rodovitnih gričev in višav. Razgled je lep in zanimiv po ravnini in v daljavi na visoke planine in gore. Šel sem skozi „Ivansko“, tu je starodavna katoliška župnija razprostirajoča se na hribih in med gorami. Vsi griči in doline so lepa polja, samo slabo obdelovana. Župna cerkev je precej velika in visoka, a brez zvonika, malo višje je dostojno in prostorno župnijsko stanovanje, podobno turških begov čardaku, dervenemu gradiču, lepo pobeljenemu in z visokim krovom. Katoliki te obširne župnije so že pod otomansko-turško vlado vinograde obdelovali in zdatno vinorejo gojili. Od tod šel sem po prečnem potu preko gričev in hribov in došel blizo Banjaloke v ravnico.

Serce razveselivno je viditi okoli mesta Banjaloke toliko lepih in obširnih poslopji kerščansko-katoliških-cerkvenih vstanov. Pred mestom, malo na severo-vzhodnjem kraju, stoji nova kat. biskopska cerkev s precej visokim zvonikom. Cerkev stavljena je v podobi križa in v slogu gotiškem. Ni velika, ipak je lepe oblike, samo zvonik nima vzvišene prijetne podobe. Trije oltarji so prosto mizarsko delo, maloumne zveršitve. Lepa je prezbiterija, nje sprednje stene, ravno na srednjem oknu visí slika sv. Bonaventura, obdana s priprostim čveterooglatim okvirjem, kar se prav nič ne strinja s slogom cerkve in oltarja; pa tudi slika nima svete vzvišenosti in življa slavnega serafinskega cerkvenega učenika. V evangelijski strani lepe kapele je prav priprost oltarček z umetno sliko, koja ginljivo in prešinjivo predstavlja Gospoda našega v smertnih težavah in v kervavem potu na Oljski gori. Na tem oltarju biva Najsvetejši; na listovi strani je tudi priprost oltar, pa onemu tovaršu v prej omenjeni kapeli nepodoben; na njem stoji lepi kip Kristusa z odkritim naj ljubeznjivšim srcem. Zakaj ni oltarja s sliko ali kipom blažene Device Marije Božje Matere? Jako tužno, pomanjkljivo in preprazno se mi vidi in čuti, ako v katoliški cerkvi ni vsaj jeden oltar brezmadežni deviški Božji Materi Mariji posvečen in okinčan z dostojno Njeno podobo. Osobito bi morala biskopska cerkev biti lep vzor vsem drugim cerkvam v biskopiji, in to v vseh strokah in rečéh. Pa kaj se hoče, ker je nedavno turčin tam gospodaril!

Bele cerkvene stene kinčajo malo premale slike sv. križevega pota; namestene so previsoko na stenah. Klečala in sedeži cerkvenih klopi so pa lepo in dostojno delo iz hrastovega drevja. Ko bi bili oltarji iz hrastovine malo kusnije in umetnije gotiško izdelani, naravne barve, z mastilom posvitljeni, ter primerno pozlačeni, nekaj sv. slik ali kipov na primernih krajih postavljenih, potem bila bi ta hiša Božja ukusnija, lepa in častito vzvišenija. Tudi z malimi stroški se zamore marsikaj bolje in lepše nabaviti; včasih nekusna, slabeja, skažena in ne lepa reč več stane, kakor ravno omenjeno. Od mesta tri četerti ure, na vzhodnji strani, onkraj reke Verbase, v znožju hribovja, steza se obširno poslopje z vi-

sokim in mogočnim zvonikom. To je velikanski samostan in opatija čč. bb. Trapistov, reda sv. Bernarda, cerkvenega učenika. Ta samostan se imenuje Marija Zvezda. To je tudi iz malega zenofovega zerna izrastlo v velikansko drevo.

V začetku, če se ne motim, 24 let, je stala tu prerevna bosnjaška kočica in to je bil prvi samostan in cerkev ob jednom. O času okupacije bil sem večkrat tu, pa stalo je že obširno samostansko poslopje s prostorno cerkvijo, tako tudi druga gospodarska poslopja, ki so se vedno prenavljala, vekšala, spopolnjevala in nova stavila.

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Bavarsko. Bavarski katoličani so imeli namen napraviti veliki katoliški shod v Monakovem; princ-regent pa jim je vse zmešal! Solnograški kat. časnik pravi o tem: „V Monakovem se je vse stanje s katoliškim shodom po neki neslišnosti spremenilo... Potem nateza princ-regentovo pisanje do ondotnega nadškofa, v katerem merzi nad tem, da bi se katoliški shod obhajal v Monakovem, češ, da so tu pomislili oziroma na mir, da utegnejo nastati nova beganja miru itd. Solnograški časnik k temu pristavlja: „Ali tako! Katoliški shodi se od katoliškega princ-regenta znamenajo kot motenja miru! So li bavarski katoličani, ki so bolj kot katoličani mnogih družih dežel, skazovali svojo zvestobo do kralja, so li kaj takega zaslužili, da se tako z njimi ravna!... Pervi člen bavarskega združevanskega zakonika pravi: „Vsi državljani imajo pravico, mirno in brez orožja shajati se; posebnega privoljenja k temu ni potreba. Kdo tedaj more katoličanom jemati vstavno pravico? Katoličani bavarski so s tem silno užaljeni. Kdo pa tiči za tem germom, vpraša „K. S. Kirchztg.“ „Germania“ izpeljuje, da se temu ni čuditi; princ-regent hoče z Lutz-om vladati.“ — Terpeli so nemški katoličani pod Bismarkom protestantom, terpé Bavarci pod princ-regentom katoličanom; toliko huje, ako se jim nasprotuje od tam, od koder bi morali pomoč imeti. Kdo pa se tega veselí, in bode kdo poslednjič plačal?

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec junij (rožnik).

a) Glavni namen:

Daritev sv. maše.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

V vseh časih in pri vseh narodih je bila daritev naj imenitnejši del bogočastja. Človek je neskončni visokosti Božji, svojemu Gospodu in Stvarniku dolžan spoštovanje in pokorščino; dostikrat potrebuje pomoči od zgoraj; če postavlo Gospodovo prelomi in krene s pota lastnega zveličanja in življenja, se ne more drugač verniti, kakor edino le z resničnim kesanjem in zadostovanjem. Vse to se zlasti godi z daritvami, t. j. z vidnimi darovi, ki se darujejo neskončnemu Božjemu veličastvu, da z njimi Boga častimo, se Mu

zahvaljujemo, pomoč v potrebi ali odpuščanje grehov zadobimo, v hvalnih, zahvalnih, prosivnih in spravni daritvah.

Če pa zahteva razžaljeno veličastvo neskončnega Boga popolno zadostenje za greh, potem je vsak dar in vsaka daritev preslaba, potem ne more nobena prosivna daritev uslišana, nobena hvalna in zahvalna daritev prijetna biti; sploh nobeni dolžnosti v službi Božji se ne more popolnoma zadostiti, tako namreč, da bi se večno življenje zaslužilo; k večjemu se olajša terda usoda zaverženja.

Tako je bil naš stan po grehu Adamovem. Jezus Kristus je pa zopet zveličanje prinesel; s svojo smrtjo na križu je postal daritev popolnega, da, preobilnega zadostjenja. In sedaj nam je zopet mogoče tako pred Gospoda stopiti, da so mu naše daritve prijetne, da smejo naše prošnje upati uslišanja in da žalost nad našimi grehi zadobi odpuščanje. Toda ne zahteva se kri juncev in kozlov, ne gozdne živali, ne gorska divjačina, ne poljski sadeži za daritev in dari, ampak samo ponavljanje daritve, ki jo je Jezus Kristus daroval enkrat za vselej, ponavljanje daritve na križu. Daritev Jezusa Kristusa na križu se pa ponavlja pri vsaki sv. maši.

S to splošno daritvijo za vse se mora vsak posebej združiti in si jo prilastiti. Kakor je bila na križu za vse in za vsacega posebej, ki se je hoče vdeležiti. To je čista daritev, ki se opravlja Gospodu na vseh krajih od vzhoda do zahoda, in ki njegovo ime poveličuje med narodi (Mat. 1. 11), vedna daritev nove zaveze, daritev sv. maše, ponavljanje daritve na križu. Ravno tisti je, ki se daruje pri sv. maši in ki se je daroval na križu, Jezus Kristus; ravno tisti tudi, ki daruje, Jezus Kristus; ravno tisti je, kateremu se daruje, Oče v nebesih; ravno tisti, za katere se daruje, za nas vse, grešnike. Sicer se Kristusovo telo in kri ne daruje več v bolečih smertnih ranah, vendar se pa resnično daruje pri vsaki sv. maši.

Cena, za katero se dá odrešenje od greha in pravica do dediščine večnega življenja kupiti, se pri sv. maši za vse plačuje. Kdor tedaj pride ter je pri sv. maši in si tako splošno daritev prilasti, ta to ceno seboj vzame in si bo, če je v grehih, milost popolnega kesanja in pokore in s tem odvezo od greha kupil. Potem so mu kazni za greh odpuščene; deležen postane neštevilnih milosti za dušo in za telo. Tako zamore brez velike zemeljske skerbi in nadloge Boga hvaliti in se mu zahvaljevati za to, da Mu zamore s kerščanskim življenjem služiti in si s tem večno zveličanje v nebesih prislužiti. Nad vse, ki se le hočejo vdeležiti, se razliva ta blagoslov, če tudi ne nad vse v jednaki meri. Naj srečnejši so duhovni, po njihovih rokah se Gospod daruje. Za njimi naj bližnji so oni, ki dajejo darove za sv. mašo, ki dajejo sv. mašo opravljati in oni, ki pri oltarju strežejo.

b) Posebni nameni:

1. Praznik presv. Trojice. Ta in vsak dan mesca vse naznanjene, pa še ne zaznamovane, ali nenaadne zadeve. Pobožnosti k sv. Alojziju.

2. S. Marija Ana od Jezusa. Cerkev v južni Ameriki, posebno v Ekvadoru in v Braziliji. „Duhovni in obhajanci.“ Duša v velikih stiskah.

3. S. Klotilda. Pospešitelji molitvenega apostoljstva. Zadeve zakonskih in vdovcev. Visok in imeniten gospod.

4. S. Kvirin. Spoštovanje do sv. vere. Hervaško in Slavonija. Važna sprava. Nemški katoliški shod.

5. Praznik sv. Rešnjega Telesa. S. Bonifacij. Pobožnost k Sv. Zakramentu. Nemški katoličani. Družba sv. Bonifacija.

6. S. Norbert. Red premonstratencev. V tujini dela iskajoči. Veliko zaslepljenih in zapeljanih.

7. S. Deohar. Škofija ajhstedtska. Spovedniki in svetovalei velikašev. Stanovitnost za slabotnega.

8. S. Medard. Vredno sprejetje sv. obhajila. Ljubezen in edinstvo v družinah. Varstvo poljskih sadežev.

(Dalje nasl.)

II Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Brat prav serčno priporoča svojo bolno sestro Naši lj. Gospé presv. Serca, da bi se po prošnjah bratovščine ozdravila in dosegla namen in stan, ki si ga je izvolila. Uslišanje in zahvala se naznani. — Neka zapletena zadeva, da bi se na priprošnje Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca in sv. Antona Pad. po razsvitljenji nasprotnikov rešila brez škode nedolžnih. — Deklica, ki že dolgo časa terpi na neozdravljivi kronični bolezni v nogah in uobena zdravila zdatno ne pomagajo, se priporoča v bratovsko molitev, naj bi nji usmiljeni Gospod Bog na prošnjo Naše ljube Gospé in sv. Antona Pad. dodelil ljubo zdravje. Ako se ozdravi, bode se zahvala očitno naznanila po „Zgodnji Danici.“

Zahvale

Posebna zahvala Naši ljubi Gospej in sv. Antonu Pad. za čisto nepričakovano pomoč in otenje dečka, ki je bil slučajno požerl neko ostro in nevarno reč. N.

„Že veliko mescev me je mučila dolgotrajna bolezen. Obenil sem se tedaj v sili do Matere Božje in obljubil očitno razglasiti, če mi izprosi ozdravljenja. Ker se mi je sedaj ta želja na Njeno priprošnjo izpolnila, oznanjam to Mariji v čast in zahvalo.“ Z. J.*)

Listek za raznoterosti.

Birmanje v Lavantinski škofiji bodo imeli naslednji kraji — mesca junija: 7ga Podčetrtek, — 8. Polje, — 9. Št. Peter pod Ss. Gorami, — 10. Podsreda, — 11. Pilštanj, — 14. Planina, — 15. Št. Vid tik Plan., — 21. Brezno, — 22. Marenberg, — 23. Pernice, — 24. Muta, — 2. avg. Sv. Janž, — 3. Slov. gradec, — 4. Stari terg, — 5. Št. Martin, — 6. Št. Il pod Turjakom.

Premeščena sta čč. gg.: J. Zadravec od M. D. na Veliko, in M. Stole od Sv. Petra k Sv. Emi pri Podčetu.

*) Došlo brez naznanjenja imena, kar se mora vredništvu naznaniti za zasebno varnost, kakor smo že večkrat omenili. Vr.

Nesreče o Binkošti. Pri tolikem skrunjenji praznikov Bog tudi večkrat očitno pokaže, da se s tem hudo žali Njegovo Veličanstvo. Binkoštni ponedeljek n. pr. je v Budapešti vlak z blagom terčil z vlakom osebnosti tako grozno, da je lokomotiva z blagom vušknila čez osebski vlak in ga je zdrobila pod veliko težo zraven tega so se vozovi vneli in je skupaj bilo videti kakor goreča germada. Neznansko je bilo vpitje v sprednjih vozovih, katerih nesreča ni zadela, pa so bili nekteri poškodovani, ki so skušali bežati. Strašno pa je bilo na mestu nesreče! Štirje popotniki so bili grozovito raztergani kakor merliči iz vozov izlečeni; več družih je bilo poškodovanih — k sreči manj kot bi bilo pri tolikem polomu misliti.

Ravno ta dan se je v baltiskem morju potopila neka veseliška ladija, 7 ljudi s kermarjem vred. — V Bagnacavalli pri Ravenni je Romeo Paggi sredi na cesti zažigal, bombe pri čimur pa je bil poškodovan do umiranja. — Tudi nemški cesar, ko se mu je binkoštno nedeljo konj splašil, se je na nogi poškodoval, ki je iz voza skočil.

Za vstanovo bolnišnice za neozdravljive je mestni zastop v Terstu dovolil 20.000 gld. v spomin zaroke nadvojvodinje Marije Valerije.

Šibe na Ogerskem. Framasonstvo in kalvinstvo v novem času hudo rije v tej nesrečni deželi sv. Štefana. Tertna uš in kobilice pa ste hudi šibi za pregrehe zoper katoliško reč, pa tudi še povodnji in druge stiske.

Za vravnavo Save na Kranjskem je državni zbor določil 60.000. Tudi za vravnavo cest znamenite svote.

Za Bosno je naš umetnik g. Miroslav Tomec v Št. Vidu naslikal in daroval prav lepo in spodbudno podobo sv. Roka, katero je videti v izložbi gospe Hofbauerjeve na Marijinem tergu. Že pred nekterimi mesci je kancelar banjaluškega škofa prosil za neko cerkev take podobe, ki je zdaj gotova. Prav serčna hvala gosp. umetniku, kateri bodi iskreno priporočen vsim, ki kaj enacega potrebujejo za cerkve itd.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: Iz Knežaka 8 gld. — Leše 10 gld. — Uršula Ferjan 1 gld. — Iz Mirne peči 22 gld. 40 kr. — Iz Dobropolja 10 gld. 20 kr. — M. Kogovšek 30 kr. — S Police 21 gld. 20 kr. — Iz Podbrezji 22 gld. 20 kr. — Iz Doline 5 gld. — Iz Dol (Meriathal) 25 gld. — Iz Rateč na Gorenjskem 20 gld. 40 kr. — Iz Podrage 16 gld. 60 kr. — Iz Teržiča 20 gld. — Iz Horjula 30 gld. — Iz Špitaliča 49 gld. 86 kr. — Z Lozie 13 gld. — Iz Šent-Vida pri Vipavi 14 gld. — Mina Skvarča 1 gld. — Marjeta Skvarča 1 gld. — Iz Škofje Loke 50 gld. — Z Budanj 20 gld. — S Kresnic 24 gld. 40 gld.

Za varhe Božjega groba: Č. g. župnik J. Karlin 2 gld. 27 kr.

Za sv. Očeta: Čast. gosp. župnik J. Karlin 2 gld. 76 kr.

Za dijaško mizo: Čast. g. župnik J. Karlin 5 gld. 97 kr.

(Drugi dar. prih.)